

ПРАВИЛА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗВЕНТО ЗА КОНТРОЛ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила уреждат дейността на Звеното за контрол, условията и реда за упражняване на контролните му функции по отношение допускане и последващ мониторинг върху изпълнението на проектни предложения за финансиране, по Националния иновационен фонд (НИФ), инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“.

Чл.2. Контролната дейност, която извършва Звеното за контрол, подпомага ръководството на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП, Агенцията) при реализиране на поставените цели и осигурява проверка и анализ на дейностите и процесите, чието изпълнение ще доведе до постигане на мисията и набелязаните цели на Агенцията.

Чл. 3. В дейността си Звеното за контрол се ръководи от разпоредбите на действащите европейски нормативни актове, включително и не само Решение № 553/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г., Регламент (ЕО) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г., действащото българско законодателство, Правила за управление на средствата на националния иновационен фонд (ПУСНИФ), Процедура за административно и финансово отчитане на проекти по отношение на Националния иновационен фонд и Наръчник за изпълнение на дейностите по съвместна инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“.

II. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл.4. (1) Звеното за контрол на фонда е постоянно действащ независим орган, който се състои от трима редовни членове – одитори, с необходим опит и квалификация за изпълнение на поставените задачи и избрани с публичен конкурс на Изпълнителния орган.

(2) Съставът на звеното за контрол на фонда се определя за всяка конкурсна сесия на НИФ и утвърждава от УС на Фонда.

Чл. 5. За дейността си членовете на Звеното за контрол на фонда имат право на възнаграждение, което се изплаща от бюджета на Фонда. Възнаграждението се определя с решение на УС на НИФ по предложение на изпълнителния директор на Агенцията. В решението за всяка конкурсна сесия се посочва максималният размер, до който може да достигне възнаграждението на всеки член от Звеното за контрол и критериите за изчисляването му, съобразявайки се с общия брой проектни предложения, които са постъпили за съответната конкурсна сесия.

Чл.6. (1) Всеки един от членовете на Звеното за контрол извършва самостоятелна и независима проверка на оценката на проектните предложения/мониторинга на проектите, като се дава общо мотивирано становище до председателя на УС на НИФ, изпълнителния директор на Агенцията и Секретариата относно законосъобразното приложение на правилата при извършването на оценката/мониторинга и при необходимост Звеното дава препоръки за отстраняване на допуснатите нарушения.

(2) В случай че членовете на Звеното за контрол имат различни становища /препоръки за един и същ проект, в становището което се предава до председателя на УС на НИФ, изпълнителния директор на Агенцията и Секретариата се вписва/посочва онова, което има мнозинство измежду тримата.

III. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЗВЕНОТО ЗА КОНТРОЛ

Чл.7. (1) Членовете на Звеното за контрол имат следните права и задължения:

1. Да познават добре и да прилагат на практика европейските и националните нормативни актове по отношение на Националния иновационен фонд, инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“, както и приложимите нормативни актове в областта на финансовия одит, данъчното законодателство, счетоводството, финансово управление и контрол и съпътстващите ги правила, стандарти и практики;

2. Да идентифицират, анализират, документират и оценяват, необходимата информация за изразяване на мнение по отношение на всички проектни предложения, както и на проекти по НИФ, инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“ по време на тяхното изпълнение;

3. Да оценяват съответствието на проверяваните дейности/процеси с нормативните актове, вътрешните актове и договорите; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; създадената организация по опазване на ресурсите и информацията;

4. Да извършват оценка на ефективността, ефикасността и икономичността на операциите и изпълнението на договорите и поетите ангажименти по проектите НИФ, инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“;

5. Да дават конкретни препоръки в докладите за подобряване на адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол;

6. Да уведомяват незабавно изпълнителния директор на агенцията при идентифициране на индикатори за измама и да дават предложение за предприемане на мерки и уведомяване на компетентните органи;

7. Да проследяват изпълнението на дадените препоръки.

(2) При извършване на контролни дейности, одиторите от Звеното за контрол:

1. Имат право на достъп до цялата информация, както и до всички документи, включително и електронни, които се съхраняват по проекта/процедурата, обект на проверка, и са необходими за осъществяване на контролната дейност;

2. Имат право да изискват от ръководителя на ЗОУФ сведения, справки, становища, документи и друга информация във връзка с осъществяване на контролната дейност;

3. Длъжни са да не разгласяват и да не предоставят информация, станала им известна при или по повод осъществяване на контролната дейност, освен случаите, когато такава информация е поискана по надлежния ред от органите на прокуратурата, АДФИ, съда, Сметната палата, вътрешните одитори на Министерство на икономиката, инспектората на Министерство на икономиката или която и да е друга одитираща институция, включително от ЕС.

(3) При подписване на договорите, одиторите от Звеното за контрол подписват декларация за конфиденциалност, неразпространяване на информация и свързаност по смисъла на Търговския закон по определен образец.

(4) В случай че член на Звеното за контрол е свързано лице по смисъла на Търговския закон с търговец, участващ в конкурса като кандидат (и/или партньор/предвиден подизпълнител по проектното предложение) или с лице от неговите управителни/контролни органи, след подаването от него на декларация в този смисъл, членът на Звеното за контрол се отстранява от проверката на съответното проектно предложение или проект в изпълнение.

IV. ОБХВАТ НА КОНТРОЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ ЗВЕНОТО ЗА КОНТРОЛ

Чл.8. (1) Звеното за контрол осъществява контрол:

1. След приключила проверка за административно съответствие на всички или част от класираните и некласираните проектни предложения;

2. След приключила техническа, икономическа и финансова оценка на проектните предложения, извършено класиране на проектите и преди представяне на същото на УС на НИФ, на всички или част от класираните и некласираните проектни предложения;

3. В случаите, когато Звеното за оперативно управление на фонда (ЗОУФ) предлага за одобряване субсидия за изпълнението на етап в размер на по-малко от 80 % от размера на отчетената субсидия за същия етап, Звеното за контрол задължително дава становище до изпълнителния директор;

4. При поискване от председателя на Управителния съвет (УС) на НИФ, изпълнителният директор или Секретариатът, в определените в Правилника за оценка на

проектните предложения и Процедурата за административно и финансово отчитане на проекти по НИФ случаи. В тези случаи Звеното за контрол дава мотивирано становище относно законосъобразното приложение на Правилата в извършването на оценката/мониторинга и дава препоръки за отстраняване на допуснатите нарушения.

(2) За извършване на проверките, членовете на Звеното за контрол имат право на достъп до документацията при и/или по повод извършваната оценка/мониторинг.

(3) При наличие на основателни съмнения за достоверността и автентичността на документ, когато същият е представен в копие, Звеното за контрол има право да изиска от бенефициера представянето на оригинала.

Чл.9. Звеното за контрол се произнася с мотивирано становище относно:

1. пълно, вярно и точно документиране, направено по съответния образец, на действията по извършване на административна, техническа, икономическа и финансова оценка на проектните предложения;

2. пълно, вярно и точно документиране на действията по отчитане на проектите в изпълнение по НИФ, инициатива Еврика/ съвместна програма „Евростарс-2“ при извършване на технически и финансов мониторинг на всеки етап и оценяването им в съответствие с разпоредбите на ПУСНИФ и съпътстващите ги актове.

3. законосъобразността на действията по администриране на проектните предложения и тяхното съответствие с изискванията на ПУСНИФ и съпътстващите ги актове;

4. пълно, вярно, своевременно и надлежно документиране на дейностите по извършване на административната, техническата, икономическата и финансова оценка на проектните предложения;

5. законосъобразността на действията по отчитането на проекти в изпълнение на НИФ, инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“, извършване на технически и финансов мониторинг на всеки етап и тяхното съответствие с изискванията на ПУСНИФ, Наръчник за изпълнението на дейностите на инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“ и съпътстващите ги актове;

6. пълно, вярно, своевременно и надлежно документиране на дейностите по отчитането на проекти в изпълнение на НИФ, инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“ и извършване на технически и финансов мониторинг на всеки етап.

Чл.10. (1) Когато Звеното за контрол извършва проверка на извадков принцип, само решава за всеки конкретен случай дали да използва метода на статистическите извадки или друг, по негова преценка.

(2) Статистическата извадка се построява по начин, така че на всеки елемент от цяла популация да бъде дадена еднаква възможност за проверка.

(3) При нестатистическата извадка, решението кои точно позиции от популацията да

попаднат за тестване зависи от професионалната преценка на състава на Звеното за контрол.

(4) Избраният метод на формиране на извадката се описва в доклада от проверката.

Чл.11. (1) След изготвяне на списък с проектите, отстранени на етап административно съответствие и допустимост, същият заедно с проектните предложения и попълнените формуляри от оценителите, се предоставят по електронен път на членовете на Звеното за контрол за извършване на проверка за законосъобразност на извършената оценка.

(2) В срок до 5 работни дни Звеното за контрол извършва проверка на основанията за отстраняване на 100% от тези проекти като изготвя доклад, съдържащ резултатите от проверката. Докладът се предоставя по електронен път, подписан с електронен подпис или еквивалентен от всеки един от членовете на Звеното за контрол, на изпълнителния директор на Агенцията.

(3) Когато докладът съдържа указания за отстраняване на констатираните неточности /непълноти, за да бъде допуснато проектното предложение, изпълнителният директор препраща доклада на оценителите за отстраняването им, като определя срок, който не може да е по-дълъг от 5 работни дни.

(4) След изготвяне на списък с окончателно класиране на проектите, същият заедно с проектните предложения и попълнените формуляри се предоставят по електронен път на Звеното за контрол за извършване на проверка за законосъобразност на извършената оценка.

(5) В срок от 2 работни дни от получаването на списъка, Звеното за контрол изготвя извадка на случаен принцип, която включва от 50% до 75 % от всички проекти, отпаднали на техническа, икономическа и финансова оценка и от 50% до 75% от проектите, които са класирани, но няма възможност за финансиране, както и 100 % от всички одобрени за финансиране проекти.

(6) В срок от един работен ден от получаване на извадката, проектните предложения, определени със същата, се предоставят по електронен път на Звеното за контрол за извършване на проверка. В срок от 5 работни дни след изготвяне на извадката, Звеното извършва проверка за законосъобразност на извършената оценка, за което представя доклад, съдържащ резултатите от проверката. Докладът се предоставя по електронен път, подписан с електронен подпис или еквивалентен от всеки един от членовете на Звеното за контрол, на изпълнителния директор .

(7) Когато докладът съдържа указания за отстраняване на констатирани неточности/непълноти, изпълнителният директор на Агенцията препраща доклада на Ръководител ЗОУФ, който го изпраща на оценителите за отстраняването им, като определя срок, който не може да е по-дълъг от 5 работни дни.

Чл.12. При поискване от страна на изпълнителния директор на Агенцията/УС на НИФ,

Звеното за контрол извършва проверка за законосъобразност на извършения мониторинг на проектите от страна на Звеното за оперативно управление на Фонда, като предоставя на изпълнителния директор на Агенцията по електронен път, подписан с квалифициран електронен подпис от всеки един от членовете на Звеното за контрол, доклад, съдържащ резултатите от извършената проверка и дава препоръки за отстраняване на констатираните пропуски и/или предприемане на корективни действия.

Чл.13. Звеното за контрол осъществява контрол по предоставянето на държавна помощ и възстановяването на помощта, както и по всички произтичащи задължения от Закона за държавните помощи и Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Чл.14. (1) След извършване на оценка за административно съответствие и допустимост, техническа и икономическа оценка и финансова оценка на бюджетите на проектните предложения на Звеното за контрол се предава по електронен път документацията за извършване на проверката. С приоритет се разглеждат отстранените проектни предложения и основанията, на база на които са определени за недопустими.

(2) Звеното за контрол представя по електронен път контролен лист за всеки един проверен проект относно резултатите от извършената проверка, подписан с квалифициран електронен подпис или еквивалентен, от всеки един от членовете.

(3) Преди да бъде представен протоколът за класиране на проектните предложения за решение от страна на УС, Звеното за контрол представя по електронен път, подписан с квалифициран електронен подпис или еквивалентен от всеки един от членовете, доклад от извършените проверки по предходните алинеи на изпълнителния директор.

(4) При извършване на проверка по предходните алинеи, всеки един от членовете на Звеното за контрол извършва самостоятелна и независима проверка на представената документация . В становището което следва да представят се вписва/посочва това, което има мнозинство измежду тримата членове, като същото се вписва както в контролните листове, така и в доклада.

Чл.15. (1) По искане на Звеното за контрол, след получаване в Агенцията на заключение за етап от независим експерт, отговорен за технически мониторинг на проект в изпълнение, проектният координатор предава заключението заедно с представения технически отчет на бенефициера по електронен път за проверка.

(2) По искане на Звеното за контрол, след приключил финансов мониторинг за етап и изготвен финансов анализ, финансовият координатор, предава финансовия отчет заедно с изготвения финансов анализ по електронен път за проверка.

Чл.16. (1) Когато одобрената субсидия за изпълнението на етап от съответен проект, е в

размер по-малък от 80 % спрямо размера на отчетената субсидия за същия етап и проект, ЗОУФ по своя инициатива, представя на Звеното за контрол финансов отчет заедно с изготвения финансов анализ по електронен път за проверка.

(2) След прегледа на документите, Звеното за контрол изготвя становище от извършената проверка, като същото се представя по електронен път, подписано с електронен подпис или еквивалентен от всеки един от членовете му на проектния координатор и/или на финансовия координатор на съответния проект.

(3) Звеното за контрол може да извършва проверка на извършен технически и финансов мониторинг на последен етап от изпълнението на даден проект, ако прецени за необходимо.

(4) При извършване на проверка по предходните алинеи, всеки един от членовете на Звеното за контрол извършва проверка на представената документация самостоятелно и независимо един от друг. За крайно се приема и вписва това становище, което има мнозинство измежду тримата членове.

VI. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ, ОСЪЩЕСТВЯВАНА ОТ ЗВЕНОТО ЗА КОНТРОЛ

Чл.17. (1) Резултатите от контролните дейности, извършвани от Звеното за контрол се документират в контролни листове за проверка на отделно проектно предложение или технически и финансов отчет, като всеки контролен лист се подписва от всички членове с квалифициран електронен подпис или еквивалентен. Резултатите от контролните листове се обобщават в доклад, към който могат да бъдат прилагани анализи или справки, съставени от проверяващия екип при проверката.

(2) При извършване на проверката всеки един от членовете на Звеното за контрол извършва самостоятелна и независима проверка на представената документация. За крайно се приема/вписва това становище, което има мнозинство измежду тримата, като същото се вписва както в контролните листове, така и в доклада. Контролните листове, доклада, както и всички съпътстващи го анализи, справки или други документи се предават по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис или еквивалентен, от всеки един от членовете на Звеното за контрол.

Чл.18. При обективна невъзможност на член от състава на Звеното за контрол да подпише доклада, посочен в предходната алинея, поради ползване на законоустановен отпуск или командировка, тези обстоятелства се посочват в доклада и същият може да бъде предаден с подписите само на двама от неговите членове.

Чл.19. (1) Докладът с резултатите от контролните дейности се изпраща по електронен път до изпълнителния директор, с копие до ръководителя на ЗОУФ и председателя на

Секретариата.

(2) Предназначението на доклада е:

1. да се информира ръководителя на проверената дейност/процес за резултатите от извършената проверка;

2. да се даде оценка на състоянието на проверената дейност/процес, като се изрази независимо обективно мнение за ефективността на контролните механизми, гарантиращи спазването на принципите за законност, добро финансово управление и прозрачност;

3. да се дадат препоръки за подобряване на системата за финансово управление и контрол, с цел отстраняване на установените грешки, слабости и недостатъци.

Чл.20. След резолюцията на изпълнителния директор върху документа с резултатите от извършената проверка, резолюцията се свежда до знанието на ръководителя на ЗОУФ и председателя на Секретариата за предприемане на последващи действия.

Чл.21. (1) В срока, указан в резолюцията на изпълнителния директор, на база предоставената информация от проверката на Звеното за контрол, съответният експерт /проектен координатор, финансов координатор/ или независим експерт, отговарящ за мониторинга на определен проект, отстранява пропуските и несъответствията. Корекциите се отразяват в съответните документи, подлежащи на съставяне, съгласно Процедурата за административно и финансово отчитане по НИФ и Наръчника за изпълнението на дейностите на инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“.

(2) Изготвените документи по ал.1 се съгласуват по реда, определен с Вътрешните правила за документооборота в Агенцията, с което се извършва поетапна проверка на изпълнението на препоръките от проверката на Звеното за контрол и се предоставят за утвърждаване от Изпълнителния директор.

Чл. 22. При констатирани нарушения, попадащи в обхвата на определението за „нередност“, същите се документират съгласно разпоредбите на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите вътрешни правила се приемат и утвърждават от УС на НИФ на основание чл. 7, ал. 2, т. 12 от ПУСНИФ-2020.

§2. Звеното за контрол изготвя методика, в която като образци на приложения следва да бъдат включени: чек-лист; доклад и други документи, които ще се изготвят в хода на проверките.

§3 Настоящите правила са изменени и допълнени със заповед на изпълнителния директор

на ИАНМСП № ...../....., като измененията и допълненията са утвърдени от УС на НИФ с Протокол № 3 от 11.08.2020 г. и се прилагат за конкурсни сесии по НИФ и инициативата Еврика/съвместна програма „Евростарс-2“, открити след датата на влизане в сила на заповедта.